

др) док су неке друге у смислу јачања и развитка социјално – економске демократије прихватиле и унеле у своје уставе и најзначајнија социјална и економска права.

Тако је Француска Пета Република од 1958. год. добар пример ових првих грађанских држава јер је у свом Уставу у сумарном облику (и једном члану) поновила револуционарну фразу о „слободи, једнакости и братству“ и зајамчила само једнакост грађана пред законом и слободу убеђења с обзиром да је стала на становиште да је Декларација права човека и грађанина од 1879. год. (заједно са Преамбулом Устава од 1946. год.) саставни део новог (важећег) Устава.

Сасвим је другачији приступ неких других држава (и устава), пре свега Италије и њеног Устава од 1948. год. који је испољио оригиналност у уређењу материје људских права и слобода. Овај Устав је дао једну оригинално разрађену и значајно проширену скалу права и слобода које су гарантоване човеку и као појединцу и као члану друштвене заједнице. Сва та права и слободе су груписане у четири групе и то: грађански односи, морално-друштвени односи, економски односи и политички односи. Док су лична и политичка права класична и углавном позната, ова друга се разликују и то у економској сфери (право на рад, штрајк, синдикално организовање, право својине, право радника да сарађују у управљању предузећем), док су у друштвено-моралној сфери поменута она права која штите морални и друштвени интегритет човека (права породице, морална и правна једнакост супружника, заштита здравља, мајке, деце и омладине, слобода уметности, науке, аутономије високих школа, универзитета и академија и др). Овој групи припада и Шпанија и њен Устав из 1978. год. који је обухватио једну проширену скалу права и слобода и поменуо и нека оригинална права као: право на личну и породичну интимност, на колективно уговарање рада између представника радника и послодаваца, заштиту потрошача и корисника, право на уживање одговарајуће животне средине и др.

7. ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА

Конституционализовање људских права и слобода није искључиво унутрашња правна ствар држава, њихов унутрашњи проблем. Но, свакако